

DANS MAGAZINE

Like 12

Share 12

Tweeten 1

Swan Lake: En toch sterven zwanen niet

Dirk Hennebel

“*Swan Lake, a dark remake of an iconic fairytale*” - Jakop Ahlbom en ICK
Gezien: 29 juni 2016 - Theater De Meervaart, Amsterdam

Mocht je twijfelen aan de relevantie van de opvoering in 2016 van het romantische liefdessprookje *Het Zwanenmeer* (1877) van Pjotr Iljitsj Tsjaikovski wegens te oubollig? Dan reserveer je best een zitje voor *Swan Lake* van Jakop Ahlbom en dansgezelschap ICK. Je wordt nog voor de eerste scène om is van je twijfels verlost. De voorstelling is namelijk naar inhoud én vorm een heel intelligente, eigentijdse bewerking van het klassieke gegeven.

Eerste samenwerking Ahlbom-ICK

Het is op uitnodiging van de directie van dansgezelschap ICK (voorheen ICKamsterdam), Emio Greco en Pieter C. Scholten, dat de Zweedse theatermaker Jakop Ahlbom de voorstelling maakte die op 24 juni jl. in Theater de Meervaart, Amsterdam, in première ging. Het werk van de twee partijen vertoont misschien weinig raakpunten, maar de drang om grenzen te verleggen en nieuwe mogelijkheden te onderzoeken, is een voldoende basis om samen aan de slag te gaan. Ahlbom, van huis uit geen choreograaf maar een ontwerper van een theatertaal waarin hij theater, mime, dans en illusionisme combineert, modelleerde vanuit zijn eigen ideeën en beelden het materiaal dat de acht dansers hem aanreikten. Alamo Race Track verzorgt de live muziek tijdens de voorstelling: een transformatie van het klassieke stuk van Tsjaikovski tot een nieuw werk in hun kenmerkende stijl van pop, indie en folk waarin zonder violen, trompetten of piano de bekende thema's herkenbaar blijven.

Swan Lake - Jakop Ahlbom & ICKamsterdam, © Alwin Poiona

Zwanenmeer vol contrasten

Het narratief van *Het Zwanenmeer* is gestoeld op een letterlijke zwart-wit tegenstelling en deze “*Swan Lake, a dark remake of an iconic fairytale*” visualiseert dit contrast op verschillende manieren. Er is natuurlijk de evidente tegenstelling in de zwart-wit kostumering, maar ook het decor en de lichtregie met enerzijds het donkere, dreigende gesuggereerde bos en anderzijds de witte in licht badende feestdis accentueren het contrast. Ahlbom gaat verder: hij laat aan de hand van een duidelijke tekentaal ook de wereld van de realiteit enerzijds en die van de fantasie en de (circus)illusie anderzijds botsen en daarbinnen zelfs die van de kinderlijke verbeelding en de opwindende en niet ongevaarlijke illusie. Bovendien vindt deze werking een echo in de muziek: niet alleen door de reminiscenties aan de klassieke thema’s in de eigentijdse vormgeving, maar ook op de momenten dat er nadrukkelijke stiltes ingelast worden en zelfs in de belichting van de muzikanten. De thematiek van het klassieke stuk is trouwens een gegeven dat Ahlbom zonder veel moeite in zijn eigen visie kan inpassen.

Swan Lake - Jakop Ahlbom & ICKamsterdam, © Alwin Poiona

Dans én mime

Ahlbom laat binnen dat theatrale kader in deze narratieve voorstelling dans en beweging de boventoon voeren. Er zijn talrijke aantrekkelijke en vaak wonderlijk gesynchroniseerde scènes die de mime-achtergrond van de choreograaf verraden, en zonder meer indrukwekkend is de manier waarop het menselijk lijf (vrouwelijk én mannelijk) tot zwaan transformeert. Bovendien krijgt de toeschouwer door uitgekende en originele lichaamstaal zicht op de bedoelde betekenis. Opvallend in dat verband zijn de momenten waarop twee dansers/danseressen in een symbiotische (ver)houding, in een twee-eenheid vol parallellen en toch weer contrasten, vorm geven aan een gedachte of een visie. Al vanaf de eerste scène wordt dat trouwens duidelijk.

Een persoonlijke, zelfs eigenzinnige bewerking van een klassiek gegeven zowel visueel als auditief, in een theatrale, dramaturgisch verantwoorde context door uitmuntende muzikanten en adembenemende dansers en danseressen: redenen te over om de staande ovatie van een enthousiast publiek mee te rechtvaardigen.

Swan Lake - Jakop Ahlbom & ICKamsterdam, © Alwin Poiona

Jakop Ahlbom en het dansensemble van ICK worden vanaf 2017 huisgezelschappen van Theater De Meervaart. Een landelijke tournee van 'Swan Lake' langs de grote theaters volgt in het najaar van 2016.